

indre om den Kendsgerning, som enhver, der her i Landet beskæftiger sig med økonomiske Spørgsmaal, bør holde sig for Øje, at det danske Landbrug er blevet til det, det er, først og fremmest i Kraft af, at det for sit eget Vedkommende har afslaaet kunstig Hjælp gennem Toldbeskyttelse eller andre Foranstaltninger mod Konkurrence udefra. Det danske Landbrug fremtræder i Øjeblikket som en udpræget Forædlingsindustri, en Industri, der ikke blot benytter Landbrugets egne Afgrøder, men ogsaa benytter mægtige Kvantiteter af Raastoffer udefra. Jeg tør sige, at der ikke noget Sted i Verden har udviklet sig en Landbrugsindustri af den Beskaffenhed og i det Omfang, som findes her. Danmark er jo et lille Land, naar man ser det paa Verdenskortet, men der er intet Land i Verden, der har en saa kolossal Indtægt gennem Landbrugseksport. Neppe noget Land har en større Indtægt ved Salg af forædlede Landbrugsprodukter end Danmark, og set i Forhold til Landets Størrelse, set i Forhold til de 3 Millioner Mennesker, der lever i dette lille Land, staar Danmark saare langt over alle andre Lande i saa Henseende.

Hvis man nu vil spørge: Hvad er da Grunden til dette, hvilke er de særlige Forhold, som her i Landet har givet Mulighed for Udviklingen af en saadan Landbrugsindustri? saa ønsker jeg her at pege paa, at det er ikke dette, at der fra Naturens Haand er blevet skænket os særlige Betingelser for at udvikle en saadan Industri. Danmark er ikke blot et lille, men det er i Virkeligheden et fattigt Land. Sammenligner vi os med de Lande, der omgiver os, saa er der baade Jordbundsforholdene og de klimatiske Forhold langt gunstigere for Dyrkning af Rodfrugter, Græs og Luzerne, end Forholdene er her i Landet, og jeg vil gerne føje til: Man tør heller ikke paastaa, at det skyldes en særlig Grad af Dygtighed hos den danske Landmand indenfor sit Fag. Jeg tør maaske sige, at vi her i Landet har en Ungdom indenfor Landbruget, som vi har Grund til at knytte store Forhaabninger til; det er min Opfattelse, at der er meget faa Lande, der har en Ungdom indenfor Landbruget, der er saa vel uddannet til at overtage Ledelsen i smaa og store Landbrugsbedrifter. Men ellers tror jeg ikke, vi tør smigre os med, at vor Stilling paa dette Omraade skyldes særlig faglig landøkonomisk Dygtighed. For mig staar det saaledes, at Hovedsagen er, at det danske Landbrug har kunnet gennemleve den rige Udvikling, det har gennemlevet fra 1880 til

nu, er den Omstændighed, at det danske Landbrug lige siden denne Produktionsmyndelse har fastholdt det Princip ikke at krybe i Ly bag kunstig Beskyttelse af nogen Art, men altid være rede til baade med Hensyn til Kvalitet og med Hensyn til Pris at tage de Vilkaar, som den frie Konkurrence byder. Der er blevet sagt: Ja, saadan kan det danske Landbrug sagtens tale. Jeg tror, det ærede Medlem Hr. Hauge sagde, at Landbruget har jo ingen Interesse i Beskyttelse, for det sælger sine Produkter paa Verdensmarkedet, og det kan ikke faa en Øre over Verdensmarkedets Pris. Jeg vil dertil bemærke, at der var en Gang, da det danske Landbrug meget vel kunde være gaaet den Vej, som enkelte industrielle Virksomheder her i Landet nu synes at ville gaa. De fleste af os kan erindre 80ernes haarde og vanskelige Aar og 90ernes vanskelige Aar. Den Gang havde det danske Landbrug sin Fristelse, da lød det til Landbruget: Nu, da den store Overskudsproduktion af billigt Korn fra Amerika vælter sig ind over Landene og Salg af Korn her glipper, og der kommer en Konkurrence udefra, som I er ganske uskyldige i, maa I kræve Beskyttelse! Ærede Medlemmer vil vide, at det var veltalende Mænd, der rejste Korntoldens Fane her i vort Land, og der er heller ikke Tvivl om, at det vilde have været en øjeblikkelig Hjælp og Lindring for det danske Landbrug, om det havde taget Korntolden den Gang paa samme Maade, som vi nu ser, at man i vore Nabolande, Norge og Sverige, er beskæftiget med et Problem som Korntolden, hvorved Landbruget i det paagældende Land kunstigt holder sine Kornpriser oppe og lader Befolkningen betale disse forhøjede Priser. Det tjener vore Fædre til Ære, at de ikke faldt for denne Fristelse, at de afslog dette Tilbud, som formaaende Mænd stillede i Udsigt: Tilbudet om at hæve Kornprisen og lukke af for Konkurrencen udefra. Men hvis det danske Landbrug havde taget denne øjeblikkelige Hjælp, hvor havde det saa været henne nu, og hvor havde navnlig de mange Tusind smaa Brug, som er bygget op paa dette: at tage billigt Korn ind og fremstille forædlede Husdyrprodukter deraf, været henne? Men der var ogsaa dem, der sagde, den Gang Landbruget gik over til at producere Smør og Flæsk netop af det billige Korn og ogsaa af de billige Oliekager, som kunde faas udefra: Her er en ny Industri ved at vokse op, nu maa vi have Beskyttelse for den, den er i sin Vorden, den er svag, den maa have Støtte — det er noget lignende, vi hører fra enkelte In-